1836. No. 79.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 30 SEPTEMBER.

Burgemeester en Assessoren der gemeente Nijeveen maken bij deze, ten gevolge besluit van den Raad dezer gemeente, d.d. 28 Julij 1832, goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van den 7 September daaraanvolgende nr. 119, bekend, dat de nog onafgeloste obligatien, in de geldleening groot *f* 1300 –, ten behoeve van de gemeente Nijeveen, tot vinding der kosten, benoodigd voor het bouwen van eene nieuwe school aldaar, zijn, de nommers *een*, *drie*, *zes* en *twaalf*, welke op den 1sten November aanstaande, ten kantore van den plaatselijken Ontvanger, tegen betaling van het volle kapitaal en verschenen jaar intresse, zullen worden ingetrokken.

Nijeveen, den 24sten September 1836.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
W. J. [illegible]

De President der Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in de provincie Drenthe verwittigt mits dezen de gewone Genees- en Heelkunstuitoefenaren, dat door hem bij *C. W. Hesseis*, [illegible] *sche koepokstof* verkrijgbaar gesteld is.

De gemeentelijke Vaccinateurs worden herinnerd aan den inhoud der circulaire van meergemelde Geneeskundige Commissie, d.d. 16den Januarij 1834 nr. 73, waarbij, onder anderen, aan de onderscheidene Vaccinateurs de tijd voor de vaccine wordt bepaald, achtervolgens art. 12 van het reglement van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, ter bevordering der koepokinenting voor dit gewest, goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van den 28sten October 1826 nr. 108.

Hij vertrouwt, dat de Heeren Vaccinateurs geene moeite zullen ontzien, om, zoo veel doenlijk, een groot aantal individu's met koepokstof te enten, daarbij vooral den regelmatigen afloop der *goede* koepok, die *alleen* voor de kinderziekte waarborgt, zullen gadeslaan en naauwkeurig observeren, om alzoo de gelukkige uitkomst der pogingen van Gouvernementswege, even onvermoeid als doelmatig aangewend, tot gelijk uiteinde te ondersteunen.

Dalen, den 18den September 1836.

De President voornoemd,
Dr. G. H. AMSHOFF.

'S GRAVENHAGE, den 25 September.

De geheele Koninklijke familie is thans weder alhier bijeen. Z. K. H. de Kroonprins van Pruissen is mede in deze residentie aangekomen. Ook is Z. D. H. de Hertog van Saxen-Weimar alhier gearriveerd.

— Bij besluit van Z. M., van den 22sten dezer, is de heer *A. Mollen*, referendaris bij het departement van justitie, benoemd tot secretaris bij dat departement, en de heer mr. *A. W. Appeltere*, thans substituut van den Procureur-generaal, tot referendaris bij genoemd departement.

— Den 26 September. Heden is de H. Doop den jongst geboren zoon van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, [illegible] predikers *Dermout* en *Delprat*, in het hotel van hoogstdezelven toegediend. Z. K. H. Prins *Frederik* heeft zijnen zoon ten doop gehouden. HH. MM. de Koning en de Koningin en al de leden van het koninklijke geslacht, als ook de kroonprins en Prins *Albert* van Pruissen, benevens het corps diplomatique, de Ministers van Staat en andere hooge autoriteiten, waren bij die plegtigheid tegenwoordig.

Naar men verneemt, zal Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik* binnen kort naar Oost-Indië vertrekken, met het fregat *Bellona*. Tegen den 10den der volgende maand moeten de schepen, welke de reis zullen mede maken, zeilree liggen.

— Prins *Leopold* en zijne echtgenoote zijn op het kasteel van Laeken teruggekomen. Den 24sten zijn te Brussel de September-feesten begonnen met boogschieten. De bekende generaal *Mellinet* is met de gekwetsten uit den tijd der omwenteling naar de zoogenaamde martelaars-plaats getrokken, en heeft aldaar eene redevoering gehouden over de verpligting, om de Koningen, die hun volk onderdrukken, te bestrijden; de bepalingen der Belgische constitutie te doen handhaven, en wat des meer zij.

AMSTERDAM den 26 September.

Zaturdag is de prijs der $2\frac{1}{2}$ pct. w. s., hier ter beurze, opgekomen tot 52, ten gevolge der hoogere Spaansche merken; op het laatst echter bleef dezelve $51\frac{7}{8}$.

Gisteren hebben verschillende geruchten omtrent Spanje en de lagere merken, die van alle vreemde beurzen ontvangen werden, zeer nadeelig gewerkt.

De 2½ pct. viel tot 49 $^{3}/_{16}$, en bleef 50. Handelm. 174½.

Heden was de beurs weder zeer flaauw. In het eerst schenen de prijzen zich te zullen herstellen, en was de 2½ pct. 50⅛, maar, bij gebrek aan koopers, ging de prijs weder terug tot 49¾; kansb. 20$^{5}/_{16}$, doch op het laatst 20¼; 5 pct. 97¼ syndic. 93 en 73½; handelm. 172. Al de vreemde fondsen waren ook zeer aangeboden.

LONDEN, den 24 September.

De binnenlandsche politiek levert thans weinig bijzonders op. Zeer ergert men zich over den meer en meer hatelijken toon, die in de dagbladen der twistende partijen doorstraalt en dikwijls in straattaal ontaardt, gelijk zulks onder anderen in eenige brieven, dezer dagen door *O'Connell* tegen de redactie der bekende *Times* gerigt en in de daartegen geplaatste artikelen, het geval is.

De benoeming van den heer *Mendizabal* heeft de Spaansche speculanten alhier eenigen moed gegeven, maar de schrijver van het beurs-berigt van de *Times*, die te voren zeer gunstig voor dien bewindsman gestemd was, erkent nu, dat deszelfs toestand geheel anders is dan te voren, en dat het te duchten is, dat hij niet in staat zal wezen, om eenige voldoende schikkingen voor de Spaansche geld-schieters te maken.

— In onzen *Morning-Herald* vindt men het volgende: Geheel Spanje levert tegenwoordig een beklagenswaardig [illegible] Zij allen, die [illegible] door hunne geboorte of hoogen rang [illegible] zijn of uitgeweken, of onder de dolken der moordenaars gevallen. De beste generaals van Spanje hebben in Frankrijk eene schuilplaats gezocht; de Staatsraden zijn weggezonden, en een heir van ambtenaren hebben vrijwillig hun ontslag genomen. En in welke handen zijn de teugels van het Bewind? Niet in die van een geregeld Ministerie, want het is onmogelijk zoodanig een zamen te stellen; evenmin in die van *Maria Christina*, want deze ongelukkige Koningin is zelve eene gevangene; maar het opperbevelzag is door twee Republikeinsche dictators, *Mendizabal* en *Calatrava*, die in den bloeddorstigen *Rodil* en in den lafhartigen *Garcia* eenen steun vinden, overweldigd. Zij brengen Spanje ten ondergang, en hunne namen zullen door de nakomelingschap naar verdiensten verfoeid worden. Hoe kan dan Lord *Palmerston* hopen, dat Koning *Lodewijk Philips* er immer in toestemme, om met zulke personen betrekkingen aan te knoopen? Wij willen zijne Lordschap niet op zijne vereerenswaardige loopbaan tegenhouden; hij ga voort met zijne beschermelingen te ondersteunen; maar wij zullen niet ophouden van aan Engeland toe te roepen; dat de krijgsbevelhebbers, de adel en bijna alle aanzienlijke lieden Spanje verlaten hebben; dat de Koningin eene gevangene is, en dat zij *Mendizabal* en *Calatrava* tot cipiers heeft.

PARIJS, den 23 September.

Naauwelijks is het Ministerie zamengesteld of men spreekt reeds van eene op handen zijnde ontbinding.

— Men verzekert, dat heden in den raad der Ministers besloten is om Zwitserland te blokkeren.

— De admiraal *Hugon* is met een gedeelte van zijn observatie-eskader uit de Middellandsche Zee den 19den te Toulon binnengeloopen.

— De aanzienlijke daling, welke de fondsen ter beurs van heden hebben ondergaan wordt hoofdzakelijk toegeschreven aan slechte tijdingen uit Madrid. Men verspreidde, dat aldaar de republiek was uitgeroepen en dat de Carlistische benden vervolgens die stad waren binnengerukt. Volgens brieven van den 17den uit Madrid zelve hadden de drie oversten der Carlisten, *Gomez*, *Cabrera* en *Quilez*, zich vereenigd, en waren zij naar Madrid in aantogt.

Mendizabal heeft zijne werkzaamheden als Minister van financien aangevangen met het nemen van een besluit, waarbij ter bevordering van den verkoop der klooster-goederen bepaald wordt, dat in alle provincien eene commissie opgerigt zal worden tot het ten uitvoer leggen der bestaande verordeningen op dit stuk.

Nog heeft hij aan de Koningin de noodzakelijkheid betoogd om den landbouw te ontheffen van den last der geestelijke tienden en voorgesteld eene commissie te benoemen tot het maken van een plan van reglementen [illegible] tienden-stelsel. De [illegible] besluit in dien zin genomen.

De Junta's in verscheiden provincien hebben reeds een begin gemaakt met het afzetten van een aantal ambtenaren, op wier gehechtheid aan de nieuwe orde van zaken zij zeggen niet te kunnen rekenen. Onder deze personen bevonden zich niet weinig geestelijken.

— Den 24 September. Men verhaalt, dat Prins *Talleyrand*, op de hem eigene wijze, zoude hebben te kennen gegeven, het daar voor te houden, dat de heeren *Molé* en *Guizot*, op den duur, nimmer eene lijn kunnen trekken.

— Ofschoon de berigten uit Spanje steeds ongunstig luiden, zijn de geruchten nopens het proclameren van de republiek in Madrid en in Valencia, het verschijnen van de Carlisten voor eerstgemelde hoofdstad, de vlugt der Koningin en wat dies meer zij, niet bevestigd.

Den 15den was *Gomez*, na zich met de benden van Arragon en Valencia te hebben vereenigd, met 15000 man te Utiel en bevond zijne voorhoede zich op 9 mijlen afstands van Valencia. *Madrid is steeds in handen der regeringloosheid en van het gemeen.* De wederspannigheid neemt toe in het leger. Den 18den is de generaal *Mina*, bijna stervend, van Barcelona naar Gracia overgebragt, om eenige verandering van lucht te genieten. Dit zoo zeer ongunstige

berigt van Madrid is vervat in brieven uit Barcelona.

Het ministeriële Ochtendblad verzekert, dat de Koningin-regentes steeds gereed is, om, op het eerste naderende gevaar, de vlugt te nemen. Op voordragt der gezamenlijke ministers heeft de Koningin het besluit genomen, dat al de goederen van de uitgewekene Spanjaarden onder sequestratie zullen worden gelegd. Het ministeriële Ochtendblad stelt dezen maatregel voor als eenen eersten echt revolutionairen maatregel, welke aan *Mendizabal* door de geheime genootschappen is afgedwongen. Volgens dit blad moeten in Grenada hevige onlusten zijn uitgebroken, ten gevolge eener algemeene tweedragt onder de bevolking.

FRANKFORT, den 23 September.

De nadere berigten omtrent de gevolgen van het ongeluk, den Russischen Keizer op den 7den dezer overgekomen, luiden niet ongunstig. Hij heeft te voet naar de nabijgelegen stad Tschembar kunnen gaan, dadelijk na het leggen van het eerste verband een eigenhandige brief aan de Keizerin afgezonden, en dien, na eenige rust genomen te hebben, door eenen tweeden doen volgen.

— Het Zwitsersch Voorzittend Kanton heeft thans van al de overige berigt bekomen, dat aan het landdagsbesluit wegens de uitgewekenen gevolg wordt gegeven.

— Het verslag, hetwelk de President van het opperste geregtshof te Zurich, dr. *Keller*, onlangs in den Landdag heeft uitgebragt, nopens de zaak van den Franschen spion *Conseil*, is door dien overheid- [illegible] ten getale van 10,000 afdrukken in het Fransch, naar Parijs gezonden, om daar verspreid te worden. Dit verslag (waarin de alles behalve eerbare praktijken der Fransche ambassade in Zwitserland, met betrekking tot dien geheimen agent, zonder eenige terughouding worden bloot gelegd) heeft reeds in Duitschland niet minder dan in Frankrijk veel opziens gebaard.

— Het berigt, dat te Chur, in Graauwbunderland, de *cholera* zou zijn uitgebroken, wordt als geheel ongegrond tegengesproken. Daarentegen zijn in genoemd kanton veel verwoestingen aangerigt door overstroomingen van den Rijn, ten gevolge van aanhoudende zware regens. De weg over den Gotthard is, aan de zijde van Tessino, door een bergval onbruikbaar geworden.

— Te Konstantinopel heerschte in het laatst der vorige maand ongewone stilte bij de diplomatie; nogtans geloofde men op verre na niet, dat alle politieke questien uit den weg waren geruimd, maar veeleer dat Engeland en Frankrijk er ernstig op bedacht waren, de zelfstandigheid van Turkije, desnoods met geweld, te handhaven; waarover reeds ernstige nota's zouden gewisseld wezen, en waarmede men ook het verschijnen hunner vereenigde vloten in den Archipel in verband bragt.

— Uit onderscheiden berigten meent men te mogen besluiten, dat een opstand der Bosniërs tegen het gezag der Porte een zeer ernstig aanzien verkrijgt.

— Den 25 September. De eergisteren alhier ontvangene tijding van de omwenteling in Portugal, heeft, offschoon dezelve geenszins geheel onverwacht kon zijn, veel indruk gemaakt. Daar men te gelijk lage merken uit Parijs en Londen ontving, daalden al de fondsen ter beurze zeer aanmerkelijk. In de diplomatieke kringen ziet men met veel belangstelling de depeches uit Weenen te gemoet, alwaar het hof dezer dagen moet zijn teruggekomen. Men kan bezwaarlijk gelooven, dat de jongste gebeurtenissen in het westen van Europa de ernstige overweging van zulk een ver vooruitziende staatsman, als vorst *Metternich* is, zullen ontgaan, te meer, omdat ook de tegenwoordige orde van zaken in Frankrijk gevaar zou kunnen loopen van daarbij te lijden.

— Tusschen de Engelsche en Russische Gezanten aan het Perzische hof zouden, volgens brieven uit Konstantinopel, verregaande oneenigheden ontstaan zijn, ten gevolge van den raad, door laatstgenoemde aan den Schah gegeven, om het thans nog onafhankelijk gedeelte van Khorrassan, waarvan de hoofdstad Herat alleen ruim honderd duizend inwoners bevat, met geweld tot onderwerping te brengen, aan welke expeditie verscheiden hooge Russische officieren deel zouden nemen. De gezant *Ellis*, die van gevoelen was dat zulks minder in het belang van Perzië zelve zou zijn, dan in dat van andere volken, [illegible] weg naar het vasteland van Indië zouden banen, had de onderneming ten sterkste ontraden en zijn misnoegen over het voorstel luide te kennen gegeven.

Volgens dezelfde berigten zouden de Russen een beduidend voordeel op de bewoners van het Kaukasisch gebergte behaald en een hunner sterkste vestingen, in de nabijheid van Anapa, aan de zeekust gelegen, veroverd hebben. Sommigen verbinden de nieuwe volksligting in Rusland met het plan om dezen oorlog krachtdadig voort te zetten.

PRACTISCHE AANWIJZING TER ONTGINNING VAN HEIDEVELDEN VAN *FRANS DE COSTER*.

(*Vervolg van nr. 75.*)

Eiken- Bosschen.

Het zaaijen en planten der eiken op heide-veld is aan veel meer bezwaren onderhevig dan dat der dennen. De eiken kunnen gezaaid of geplant worden alleen of vermengd met dennen. In beide gevallen is de eerste vraag, of de grond vroeger bebouwd, en dus ook gemest is geworden, dan of dezelve niet gecultiveerd en dus versch en onopgebroken heide-land is. Deswege geven wij het volgende, als door ondervinding aangewezen, op:

1.) Worden de eiken alleen op nieuwe nog niet gecultiveerde grond gezaaid, dan zullen zij in de eerste twee of drie jaren zeer wel staan, iets waardoor menig een, die het nog aan ondervinding mangelt, bedrogen wordt, maar

in het vierde of vijfde jaar neemt deze welstand reeds een einde, en binnen kort zal alles te niet gegaan zijn.

2.) Worden daar en tegen de eiken alleen gezaaid op heide-bodem, die reeds een of twee jaren bebouwd en dus gemest is, zoo dat hij goede vruchten heeft gedragen, dan zal het met het wassen der eiken acht of tien jaar goed gaan, maar dan zal er weder afneming plaats hebben. De heide-plant zal zich reeds menigvuldig vertoonen, en als dan zullen eerlang de eiken vergaan zijn. De oorzaak hiervan kan men daar in vinden, dat de grond vooraf niet genoeg door lucht en warmte is verbeterd.

3.) Worden de eiken, tegelijk met dennen gezaaid of geplant, op nieuw aangebroken, nog niet bebouwde grond, dan zullen de dennen in de zes of zeven eerste jaren over de eiken heen wassen, vermits de den zulk eenen mageren grond voor lief neemt, terwijl de eiken na de twee eerste jaren steeds treurig zullen staan, maar daar het goed wassen der dennen den bodem, door het doen vallen der naalden, van jaar tot jaar zal verbeteren, zoo begint eerlang de eik zich met zijnen gezel te verdragen, krachten te krijgen, gezond en frisch te worden, en lange maar magere scheuten te maken. Hij kan echter de dennen, die intusschen te ver vooruitgekomen zijn, niet weder inhalen.

4.) Worden de eiken, te gelijk met dennen, op reeds bebouwde heide-grond gezaaid of geplant, dan zal het eiken hout te gelijk met de dennen opschieten en steeds in wasdom toenemen, zoodat het van af het vierde jaar jaarlijks scheuten zal maken van twee voet lang en op de vruchtbaarste plaatsen zijnen weldoener, den den, zelfs verdringen zal. (*)

Uit het voorgedragene, dat ons door veelvuldige ondervinding geleerd en bewezen is, volgt, dat de cultuur van dennen hout, ter verbetering van den heide-bodem, een onbegrijpelijk groot voordeel is. Het is buiten twijfel zeker, dat, als men den heide-grond alleen met dennen, vooral en bij voorkeur van [illegible] tijd van tien of twaalf jaren zoo zeer zal verbeteren [illegible], dat hij even goede vruchten voortbrengen kan, als wanneer die grond al dien tijd bebouwd en voor graan-bouw gemest was geweest. [a]

Daar, waar men eiken en dennen onder elkander heeft vermengd, met oogmerk om met den tijd een eiken kap-bosch daartestellen, kapt men met tien of twaalf jaren eiken en dennen beide af, ruimt de gruppen op, en overdekt de akkers met de naalden en het blad, dat men daar vindt en dat eene voortreffelijke mest oplevert. De eiken zullen dan welig weder uitloopen en de dennen stobben en wortelen zullen, door verrotting, later nog aan de eiken groot nut doen.

Is de bodem van tamelijk goeden aard en bij het klaarmaken goed geroerd en behandeld, zoo dat de eiken sterk groeijen, dan kapt men alleen de dennen weg en laat de eiken verder opschieten tot een bosch, om schors of run te gewinnen. [b] *[Het verpolg hierna]*

(*) Het komt mij voor, uit den samenhang en het vroeger door den schrijver betoogde, te gebleken, dat hij steeds niet van opgaand eiken hout, maar van eiken kap-bosch spreekt, en dat hij altijd vooronderstelt, dat de grond, in voegen opgegeven, vooraf gemest en gewoeld is.

[a] Wil men, bij het uitroeijen der stobben of wortelen, het gebruik van een bijl en het houweel ontwijken, dan moet men de dennen niet zoo lang, als hier gezegd wordt, laten voortwassen, maar zij moeten dan met acht jaren en niet later worden afgekapt. Men doet dit het best op het einde van de maand Augustus of in het begin van September. Het afgekapte blijft tot aan het laatst van October op de plaats liggen, opdat de naalden en kleine takken afvallen. Wanneer nu de tijd tot rogge-zaaijing nadert, welke, zoo als bekend is, op zand-bodem tot laat in den winter kan plaats hebben, dan worden de gevelde jonge dennen met het hak-mes uitgesnoeid, dat is van de takken berooft; de stammen worden in bosschen gebonden en vervoerd, en de takken en het loof met de stobben ondergeploegd, de rogge gezaaid en ondergeëgd of, hetgeen nog beter is, met zand uit de gruppen overdekt. Hier wordt verondersteld, dat het land op smalle akkers is gelegd. Wacht men echter met het uitroeijen langer dan acht jaren, dan zal men met den ploeg zijn doel bezwaarlijk bereiken en tot andere gereedschappen zijn toevlugt moeten nemen, hetgeen de kosten zeer zal verhoogen. (*Noot van den heer* SCHWERZ.)

[b] Men rekent te Eeghem, dat tien boomen, van 18 tot 20 duim dikte, 260 pond schors geven en dat een bunder alle vijf jaren 260 boomen, van die dikte, kan opleveren, het ander hout niet mede gerekend. (*Noot van den heer* SCHWERZ.) Het schijnt hier uit te gebleken, dat men in Belgien onderscheid maakt tusschen kap-bosschen en bosschen om schors te gewinnen. Hier te lande onderscheidt men schors en boom-schors.

Assen, den 27 September 1836. Heden verloste mijne Huisvrouw van eene Dochter.

J. KREMER.

ONDERLINGE BRANDWAARBORGMAATSCHAPPIJ TE *WOUDSEND*, IN DE PROVINCIE *VRIESLAND*.

De ondergeteekende maakt aan de ingezetenen van Drenthe bekend, dat hij is aangesteld tot Correspondent van bovengemelde Maatschappij, en hij beveelt deze inrigting aan alle Eigenaren van Gebouwen, Meubelen, Vee enz., ter verzekering tegen [illegible] de weinige administratie-kosten, *zonder het betalen van inleggelden*, maken deze tot de minst kostbare der in ons Vaderland bestaande inrigtingen van dien aard.

Men kan zich ter bekoming van inlichtingen en deelneming vervoegen bij den ondergeteekenden en bij de Directie te Woudsend, alsmede bij het Lid den heer mr. *S. Gratama*, President van de Regtbank van eersten aanleg te Assen.

Assen, den 17den Augustus 1836.

De Correspondent voornoemd,

W. SOMER.

LET WEL!

Lambertus Savenije, gelezen hebbende de advertentie in de Drentsche Courant van den 9 en 13den September 1836, maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat zijn naam en bedrijf daarin abusivelijk is gesteld; dezelve is geen machines approbateur of controleur, noch bankroeteur, doch slechts gepatenteerde stroohoedenmaker.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 27 September.

Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pt. $49\frac{3}{4}$ a $50\frac{1}{4}$	Kans-Biljetten . . 20 a $20\frac{1}{4}$
Dito 5 pct. . . $97\frac{3}{4}$ a 98	Amort. Syndicaat. $92\frac{1}{4}$ a $93\frac{1}{4}$

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*